Dosarul nr. 2-25040589-05-2a-11122025 *Judecătoria Cahul, sediul Central,*
Judecător Alexei Rusacov

Curtea de Apel Sud
D E C I Z I E
În numele Legii

05 mai 2026 mun. Cahul

Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Cahul,
în componența:
***președintelui* completului de judecată, dlui:** *Andrei SCRIPCENCO*,
***judecătorilor*:** **dlui** *Evgheni BANCOV* și **dnei** *Inga GORLENCO,*
grefierului: Nadejda Gîscă,
cu participarea:
apelantului: Diana Coroleac,

A examinat în ședință de judecată publică, cererile de apel formulate de Ministerul Justiției a RM, Coroleac Diana prin intermediul avocatului Stănilă Elena, reprezentantul Ministerului Finanțelor – Belous Victoria și reprezentantul Procuraturii Generale a Republicii Moldova – Inna Vîhodeț împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 23 iulie 2025, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Coroleac Diana împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și Procuratura Generală a RM privind repararea prejudiciului în ordinea Legii nr. 1545/1998.

C O N S T A T Ă :

Circumstanțele cauzei.

La data de 26 martie 2025, Coroleac Diana s-a adresat la Judecătoria Cahul, sediul Central cu cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, Procuratura Generală a Republicii Moldova privind repararea prejudiciului în ordinea Legii nr.1545/1998, solicitând încasarea sumei de 10 000 000 lei cu titlu de pagubă morală, precum și a câte 10 000 lei cu titlu de prejudiciul material sub forma de cheltuieli pentru asistență juridică în cauza penală și cauza civilă.

În susținerea cererii de chemare în judecată, s-a invocat că, urmărirea penală cu nr. *****, a fost pornită la 08 februarie 2022 de către Procuratura Anticorupție conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(2) lit.b) din Codul penal. Temei pentru pornirea urmăririi penale a servit procesul-verbal cu privire la constatarea infracțiunii în baza art. 265 alin.(3) CPP, întocmit de ofițerul de investigații PCE a DGT Sud a CNA, D. Guțu.

Prin ordonanța OUP a CNA, D. Caranic din 09.02.2023, Coroleac Diana a fost recunoscută în calitate de bănuit în cadrul cauzei penale nr.*****, în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiind autorizată prin încheierea judecătorului de instrucție din

aceeași dată, amânarea aducerii la cunoștință a ordonanței de recunoaștere în calitate de bănuit, care i-a fost adusă la cunoștință la data de 09.03.2023.

Necătând la faptul că probe concludente pentru înaintarea învinuirii organul de urmărire penală nu avea, la data de 04.05.2023 în privința Dianei Coroleac a fost emisă ordonanța de punere sub învinuire în baza art. 324 alin. (2) lit. b) Cod penal, iar apărătorul ales al bănuitei Coroleac Diana a fost avocatul Elena Stănilă.

Susține reclamanta că nu a fost citată pentru înaintarea învinuirii în modul prevăzut de lege, iar la solicitarea telefonică a OUP, D. Caranic, de a se prezenta în fața procurorului în acest scop, Coroleac Diana a explicat că, fiind însărcinată, se află internată în spitalul raional Cahul, tot atunci și apărătorul Elena Stănilă se afla în concediu medical, însă aceasta nu a fost înștiințată nici într-o modalitate despre efectuarea acțiunii procesuale – înaintarea învinuirii. Dar, așa cum termenul de 3 luni prevăzut de art. 63 CPP pentru a fi înaintată învinuirea expira la data de 09.05.2023, a fost solicitat un avocat de la CNAJGS Cahul, Alexandru Balan, cu motivul că bănuita a refuzat serviciile avocatului ales, și, în lipsa bănuitei și a avocatului ales, a fost prezentată ordonanța de punere sub învinuire doar avocatului Alexandru Balan, cu mențiunea că bănuita a refuzat să semneze, ceea ce ar demonstra o falsificare a unui act procesual de către procuror, ba mai mult, avocatul Alexandru Balan a făcut mențiuni privind încălcarea de către procuror a prevederilor art. 282 CPP.

Menționează și faptul că ordonanța de punere sub învinuire a fost adusă la cunoștință suplimentar bănuitei și avocatului ales la data de 23.05.2023, or Codul de procedură penală nu prevede o astfel de procedură – înaintarea suplimentară a aceleiași învinuiri.

Aceste acțiuni ale organului de urmărire penală au fost contestate în ordinea prevăzută de art. 313 din Codul de procedură penală: la data de 05.06.2023 a fost contestată ordonanța de punere sub învinuire conform art. 2991 din Codul de procedură penală, fiind respinsă de procurorul ierarhic-superior, iar la 21.06.2023 ambele ordonanțe au fost contestate în ordinea art. 313 din Codul de procedură penală, la fel fiind respinse ca neîntemeiate.

Ulterior, la data de 20.06.2023, învinuita Coroleac Diana a solicitat procurorului clasarea cauzei penale și scoaterea de sub urmărire penală din motivul lipsei faptului infracțiunii în acțiunile ei. Cererea respectivă a fost respinsă de către procuror, după care ambele ordonanțe au fost contestate în ordinea art. 313 din Codul de procedură penală, la final fiind respinsă contestația ca neîntemeiată.

Între timp, Coroleac Diana a solicitat CNAJ GS Cahul anularea deciziei nr. 0678/ACP din 04.05.2024 prin care a fost desemnat avocat din oficiu Alexandru Balan ca fiind ilegală, ulterior fiind depusă și acțiune civilă la data de 25.07.2023, care, prin hotărârea Judecătoriei Cahul din 29.05.2024, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin urmare, Coroleac Diana a fost, în toată această perioadă de timp, nevoită, fiind, cum a menționat mai sus, însărcinată în patru luni, să se lupte nu doar cu CNA, dar și cu reprezentanții CNAJGS Cahul, care, fiind la cerința CNA, au acordat, în detrimentul drepturilor sale, avocat pentru a-i reprezenta interesele în cauza penală fără acordul său, ba mai mult, existând un avocat ales, fiindu-i astfel încălcat flagrant dreptul la apărare în mod eficient, dar și cu încălcarea

prevederilor art. 70 alin. (4) și (5) din Codul de procedură penală. Or, nici una din condițiile prevăzute de norma menționată efectiv nu existau și nici nu sunt invocate.

Prin ordonanța procurorului din 21.03.2023 a fost restituit Dianei Coroleac blocul procesorului ridicat în cadrul percheziției în biroul de serviciu la data de 09.03.2023.

Astfel, la data de 04.03.2024, Coroleac Diana a recepționat ordonanța procurorului din 29.02.2024 privind scoaterea de sub urmărire penală, din motiv că în acțiunile ei lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. b) Cod penal, și clasarea cauzei penale nr. *****. Rezultă, deci, faptul că Coroleac Diana s-a aflat sub urmărire penală ilegal timp 3 de 2 ani, începând cu 08.02.2022 până la 29.02.2024, iar acțiuni de urmărire penală au fost efectuate doar în data de 09.03.2023.

Susține reclamanta că cazul ei a fost mediatizat de mass-media, or acest mesaj mediatic a reprezentat mai mult o confirmare agresivă a vanității reprezentanților organelor de drept, făcând uz de acoperirea lor profesională, care i-a distrus imaginea Dianei Coroleac de om, femeie, dar și polițist, în ansamblu fiind afectată inclusiv și imaginea instituției în care a activat.

Toate aceste defăimări, urmăriri ilegale s-au produs în perioada sarcinii sale, în consecință fiindu-i afectată atât starea sa de sănătate, cât și a copilului.

Indică reclamanta că ținerea persoanei sub suspiciunea de comitere a unei infracțiuni este o acțiune de tragere a persoanei la răspundere penală, or în acest sens s-a expus și Curtea Constituțională în Hotărârea nr. 26/2010, printre altele fiind constatat că recunoașterea calității de bănuit presupune nu numai drepturi procesuale, dar și restrângerea drepturilor constituționale legate de libertatea persoanei, dreptul la libera circulație ș.a. Și în cazul recunoașterii calității de bănuit, pe cel de-al treilea temei, prin ordonanță, persoana este supusă unor restrângeri, manifestate prin imposibilitatea legalizării unor acte (spre exemplu de identitate), consemnarea faptului respectiv în cazierul judiciar, în cazul când persoana este nevinovată, suferința psihologică, cauzată de suspectarea de comiterea unei infracțiuni, atitudinea societății și a victimei ș.a.

În urma celor sus-relatate, reclamanta se consideră îndreptățită de a se adresa cu prezenta cerere de chemare în judecată, deoarece, ca urmare a celor relatate, i s-a cauzat o pagubă morală imensă.

Astfel, extensiunea acțiunilor ilegale ale organului de urmărire penală și ale procuraturii în raport cu Diana Coroleac se cristalizează în două aspecte esențiale: cauzarea prejudiciului moral și daune aduse onoarei și demnității umane.

Determinarea lezării onoarei, demnității și reputației profesionale se bazează pe noțiunea de încălcare a principiilor morale ale societății, iar în speță, această încălcare s-a produs prin învinuirea fără temei a reclamantei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal, precum și prin persecutarea reclamantei, pe calea urmăririi penale, apoi prin instrumentarea defectuoasă a dosarului penal în privința sa.

Până la momentul inițierii urmăririi penale, reclamanta se bucura de o reputație ireproșabilă în societate și la locul de muncă, prin primirea de diplome, mulțumiri și implicare onestă în activități în raport cu instituțiile statului, demonstrate prin copiile diplomelor anexate.

Astfel, reieșind din gravitatea infracțiunii de a cărei săvârșire a fost bănuită și învinuită reclamanta Coroleac Diana, și anume a unei infracțiuni grave, consideră oportun și echitabil de a încasa în favoarea acesteia suma prejudiciului moral în cuantum de 10 000 000 lei.

În coraport cu natura dreptului lezat și locul lui în sistemul de valori al persoanei, și anume că pe parcursul urmăririi penale i-au fost lezate un șir de drepturi fundamentale și constituționale, patrimoniale și nepatrimoniale, recunoscute la nivel internațional ca fiind inerente oricărei persoane într-un stat de drept democratic, cum se pretinde a fi Republica Moldova.

Prin încălcarea dreptului la onoare, demnitate și reputație, în momentul în care reclamantei i s-a imputat comiterea infracțiunii grave, acesteia i-a fost prejudiciată enorm imaginea în comunitate, cât și cea profesională și reputația, or faptele ilicite imputate erau legate nemijlocit de statutul de*****. Lucrul în cauză s-a manifestat prin pierderea încrederii în activitatea acesteia de polițist, din partea colegilor, prietenilor, rudelor.

Susține că, referitor la acțiunile de urmărire penală, percheziții în birou, la domiciliu, corporal, menționează din nou sarcina de 4 luni cu risc de pierdere a sarcinii, toate au fost consecințe asupra sa.

Dreptul la inviolabilitatea domiciliului, și acest drept a fost lezat prin divulgarea datelor ce țin de intimitatea persoanei în cadrul acțiunii procesuale de efectuare a percheziției la domiciliu. Starea psiho-emoțională a reclamantei, manifestată prin stare de stres și frustrare, deoarece zilnic se trezea cu gândul și temerea de a nu i se imputa o altă faptă penală ce va duce la noi acuzări care vor agrava mărimea pedepsei aplicate, precum se invocă în ordonanța de bănuire; gradul suferințelor psihologice suportate de reclamantă aceasta nu le poate descrie prin cuvinte și își dorește ca nimeni să nu treacă prin asemenea chinuri; nu crede că va fi în stare să uite această etapă groaznică a vieții sale, care a lăsat o pată neagră atât în conștiința reclamantei, cât și a persoanelor ei apropiate.

În urma acțiunilor organului de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanței care a emis încheieri de respingere a plângerilor sale împotriva acțiunilor organului de urmărire penală, i s-a cauzat o pagubă morală, pe care reclamanta o estimează la suma de 10 000 000 lei.

Pe parcursul procesului penal reclamanta a suportat și cheltuieli ce țin de apărarea drepturilor și intereselor legitime, achitate avocatului, conform bonului anexat la materialele cauzei.

Poziția instanței de fond.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 23 iulie 2025 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Coroleac Diana împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului în ordinea Legii nr.1545/1998.

S-a încasat din bugetul de stat, gestionat de Ministerul Finanțelor, prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Coroleac Diana, prejudiciul moral în mărime de 60 000 (șaizeci mii) lei, cheltuielile pentru asistență juridică suportate în cauza penală în mărime de 5

500 (cinci mii cinci sute) lei, și cheltuielile judiciare suportate în prezenta cauză, compuse din taxa de timbru în sumă de 200 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5 000 (cinci mii) lei, în total suma de 70 700 lei (șaptezeci mii șapte sute) lei.

În rest, cererea de chemare în judecată, s-a respins, ca fiind neîntemeiată.

Solicitarea și argumentele apelantului.

Invocând dezacordul cu soluția primei instanțe la data de **29 iulie 2025 Ministerul Justiției a RM** a depus apel, împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 23 iulie 2025, solicitînd casarea în partea admisă a hotărîrii instanței de fond, cu adoptarea în această parte a unei noi hotărîri de respingere a pretențiilor Dianei Coroleac.

Ulterior, la data de 25 noiembrie 2025 avocatul Ministerul Justiției a RM, în motivarea cererii de apel, a menționat că, concluzia de bază pe care s-a întemeiat instanța de fond pentru a aplica art. 3 din Legea 1545/1998, este că ordonanța de învinuire și de scoatere de sub urmărire penală echivalează cu tragerea ilegală la răspundere penală în condițiile în care în privința acesteia a fost formulată o învinuire, au fost aplicate măsuri speciale de investigații și desfășurate acțiuni de urmărire penală. Aplicând art. 3 din Legea 1545/1998, instanța de fond a determinat despăgubirea morală în sumă de 60 000 lei.

Menționează că Coroleac Diana a deținut doar două calități procesuale de bănuit (art. 63 CPP) și învinuit (art. 65 CPP), și niciodată de inculpat, condamnat sau achitat. Bănuiala rezonabilă este permisă de lege. Durata urmăririi penale relativă (***in rem*** pornirea urmăririi penale 08.02.2023, ***in personam*** de la recunoașterea în calitate de bănuit 9.02.2023 pînă la scoaterea de sub urmărire penală 29.02.2024) 1 an, 20 zile.

Măsurile procesual penale dispuse recunoașterea în calitate de bănuit, autorizată prelungirea amînării ordonanței, recunoașterea în calitate de învinuit, efectuată percheziției corporală, percheziția la domiciliu, percheziția de birou, a fost restituit procesorul de model „DELL P2419HP” care a fost ridicat în timpul percheziției de birou, scoaterea de sub urmărire penală și clasarea procesului, alte măsuri restrictive de drepturi și libertăți nu au fost aplicate.

Aceste măsuri au fost aduse la cunoștință, contrasemnate, a conlucrat cu ancheta pentru stabilirea adevărului, nu a fost demonstrată de către reclamant nulitatea sau ilegalitatea lor.

Susține apelantul că, prima instanță pripit și nefondat a concluzionat despre acordarea de prejudiciu moral în mărime de 60 000 lei.

În acest sens, pentru ca persoana să poată pretinde la repararea din contul Statului a prejudiciului material și moral în temeiul Legii speciale, trebuie să existe temeiuri prevăzute de art. 3 și art. 6 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, ceea ce în speță a fost eronat reținut de instanța de fond, ori acțiunea înaintată evidențiază netemeinicia și lipsa de suport legal.

Nu poartă răspundere patrimonială Statul pentru o bănuială rezonabilă în investigarea unei infracțiuni. Suspiciunea organelor de urmărire penală nu poate fi interzisă, investigația penală intră în obligația Procuraturii (art. 252, 254 Cod de procedură penală) pentru aflarea adevărului. Astfel, instanța de judecată ierarhic inferioară, a apreciat eronat circumstanțele cauzei și a aplicat greșit cadrul legal aplicabil speței, acordând aceste sume. Dianei Coroleac prin investigația

penală, nu i-a fost încălcat nici principiul general „Prezumția nevinovăției”, prevăzut de art. 21 din Constituție și prevederile art. 6 § 2 din Convenție potrivit căruia orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până ce vinovăția sa va fi legal stabilită.

Măsurile dispuse de Procuratură, la acea etapă sau necesitat, în aflarea adevărului, în cadrul căruia s-au asigurat toate garanțiile. Mersul acțiunilor organului de urmărire penală au corespuns și oficialității procesului penal, care citează potrivit art. 28 CPP că procurorul și organul de urmărire penală au obligația, în limitele competenței lor, de a pomi urmărirea penală în cazul în care sînt sesizate, în modul prevăzut de prezentul cod, că s-a săvîrșit o infracțiune și de a efectua acțiunile necesare în vederea constatării faptei penale și a persoanei vinovate.

Ministerul Justiției solicită instanței de apel verificarea legalității Hotărârii instanței de fond în partea admiterii parțiale și încasării din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul Dianei Coroleac pretenția excesivă și vădit exagerată de 60 000,00 lei cu titlu de prejudiciu moral.

În lipsa probelor în cadrul urmăririi penale, care ar indica la acțiuni de urmărire penală ilegale, la încălcarea prevederilor legale, condiții impuse de art. 3 din Legea 1545/1998, nu poate fi adoptată concluzia acordării reparațiilor.

Invocă că, cuantumul de 60 000 lei nu corespunde condițiilor și criteriilor prescrise în art. 11 din Legea nr. 1545/1998, privind evaluarea compensației pentru repararea prejudiciului moral. Mărimea concretă a compensației se determină luîndu-se considerare: a) gravitatea infracțiunii de a cărei săvîrșire a fost învinuită persoana respectivă; b) caracterul și gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală și la examinarea cauzei penale în instanța de judecată; c) rezonanța pe care a avut-o în societate informația despre învinuirea persoanei; d) durata urmăririi penale, precum i durata examinării cauzei penale în instanța de judecată; e) natura dreptului personal lezat și locul lui în sistemul de valori al persoanei; f) suferințele fizice, caracterul și gradul suferințelor psihice; g) măsura în care compensația bănească poate atenua suferințele fizice și psihice cauzate; h) durata aflării nelegitime a persoanei în detenție.

Susține că, prejudiciul moral constă în rezultatul dăunător direct al unei fapte ilicite și culpabile, prin care se aduce atingere valorilor cu conținut nepatrimonial care definesc personalitatea umană.

În aprecierea daunelor morale trebuie să se țină seama de consecințele negative suferite de cei în cauză, în plan fizic, psihic și afectiv, importanța valorilor lezate, măsura în care acestea au fost lezate, intensitatea cu care au fost, sunt și, mai ales, vor fi percepute consecințele. Toate aceste criterii se subordonează conotației aprecierii rezonabile, pe o bază echitabilă, corespunzătoare prejudiciului real și efectiv produs. Un criteriu distinct pentru stabilirea cuantumului despăgubirilor destinat compensării prejudiciului moral este criteriul echității. Acest criteriu presupune că cuantumul despăgubirilor destinate reparării prejudiciului moral trebui să fie just, echitabil și nu exagerat.

În speță, însă instanța de fond a apreciat greșit întreg probatoriul, nu a intrat în esența deplină a cauzei, apreciind insuficient și incorect solicitările cu care a fost investită, încasând sume nejustificate de la bugetul de stat de 60 000lei cu titlu de prejudiciu moral, în situația în

care scoaterea integrală de sub urmărire penală, nu apare ca efect al căror-va acțiuni ilegale dispuse anterior.

În cursul procesului penal, drepturile Dianei Coroleac au fost respectate cu strictețe, a conlucrat cu ancheta, a dat declarații, contrariul nefiind stabilit. Pentru bănuiala în infracțiunea comisă nu a fost supusă unor pedepse penale și nici trasă Ia răspundere penală cum citează prevederile art. 50 Cod penal, deci nu putem vorbi de careva ilegalități sau vicii fundamentale admise de Procuratură.

Soluția scoaterii de sub urmărirea penală constituie încetarea urmăririi penale, de mai departe(de viitor), necontinuarea procesului penal, și nu înglobă în sine careva ilegalități erori sau vicii fundamentale.

Potrivit recomandărilor Hotărârii nr. 7 din 04.07.2005 a Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica asigurării controlului judecătoresc de către judecătorul de instrucție în procesul urmăririi penale, Itu sunt pasibile de atacare, de regulă, nici hotărîrile privind pornirea urmăririi penale; ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuit, învinuit; ordonanța prin care s-a dispus efectuarea expertizei etc. Aceste acte procedurale sunt niște procedee legate de desfășurarea normală a urmăririi penale și, prin sine însăși, nu afectează drepturi sau libertăți constituționale. Acestea sunt niște măsuri procesuale prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică, au un scop legitim de a asigura măsuri eficiente de luptă cu criminalitatea, și acest scop este proporțional anumitor restricții care pot avea loc în cadrul desfășurării acțiunilor menționate.

Temeiuri de casare/modificare a hotărîrii sunt întrunite în speță, deoarece „dincolo de orice dubiu rezonabil”, pentru bănuiala permisă de lege, reclamantul nu a. suportat pedepse penale, nu i-au fost suprimate și îngrădite grav și abuziv drepturile și libertățile constituționale, nu suntem în prezența de ilegalități, consecințe extrem de grave sau chiar iremediabile pentru reclamant, ca să putem vorbi de atragerea la răspundere patrimonială a statului cu astfel de sume.

Prin scoaterea de sub urmărire penală, s-a obținut cea mai înaltă calitate a actului Procurorului, o satisfacție efectivă și echitabilă de pe urma neconfirmării vinovăției dnei Diana Coroleac.

În concluzie, instanța de fond a apreciat greșit întreg probatoriul, nu a intrat în esența deplină a cauzei, apreciind insuficient, superficial și incorect solicitările cu care a fost investită, încasând sumă neîntemeiată de la bugetul de stat cu titlu de prejudiciu moral, respectiv vinovăția statului și pretențiile pecuniare nu sunt în legătură de cauzalitate.

Cu referire la admiterea parțială a solicitării privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică suportate în cauza penală în mărime de 5 500 lei, și cheltuielile judiciare suportate în prezenta cauză, compuse din taxa de timbru în sumă de 200 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5 000 lei, apelantul o consideră ca una neîntemeiată și pasibilă de casare cu respingerea integrală.

Indică că, Legea nr. 1545, relativ simplă, nu prezintă noutate și interes deosebit pentru jurisprudență, fiind o cauză repetitivă. Respectiv, prestația avocatului și obligația pârâtului de a compensa sumele încasate nu au fost dovedite, prin material probant, fiind pasibile de respingere.

Scopul reclamantului este interesul pecuniar și îmbogățirea fără justă cauză, un folos material necuvenit și nedemonstrat. Astfel că, în aspectul de muncă îndeplinită de avocat, chiar dacă se pretind astfel de cheltuieli trebuie să se facă, în condițiile legii, necesitatea, relevanța, actualitatea și dovada existenței și întinderii lor, cît și încasarea, fapt ce la caz, nu a fost realizat și demonstrat.

Corespunzător, o parte în proces nu poate obține rambursarea cheltuielilor de judecată, într-un cuantum integral, mai mare decât realitatea, necesitatea și caracterul rezonabil al acestora, or, în virtutea rolului său diriguitor, instanțele judiciare au obligația să reducă cuantumul cheltuielilor de judecată solicitate, proporțional părții admise sau respinse din pretenții, în corespundere cu art. 94, 96 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Mai mult ca atât și CEDO în acest sens cere o dare de seamă u privire la lucrul efectuat de avocat, în care să fie descrise suficient de detaliat acțiunile întreprinse și timpul cheltuit pentru acestea. Neprezentarea dării de seamă a dus la respingerea pretenției cu privire la costuri și cheltuieli (cauza Lupăcescu și alții c. Moldovei și Amihalachioaie c. Moldovei).

Consideră că pretenția cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată compuse din taxa de timbru și serviciile pentru asistență juridică urmează a fi respinse ca fiind neîntemeiate. (f.d.185-189)

La data de **04 august 2025 reclamanta Coroleac Diana** de asemenea a declarat apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Cahul sediul central din 23 iulie 2025, solicitând: casarea parțială a hotărîrii în partea cuantumului prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată cu pronunțarea unei noi hotărîri de admitere integrală a acțiunii.

Consideră că, instanța de judecată a încasat o sumă neproporțională și nerezonabilă suferințelor suportate în legătură cu învinuirea ilegală adusă mie, dar și consecințelor acesteia așa cum în perioada anchetei penale fiind însărcinată am suportat multiple investigații medicale sub riscul pierderii copilului. În acțiunea civilă au fost invocate toate circumstanțele în temeiul cărora a solicitat un cuantum majorat al prejudiciului-pierderea sarcinii, lezarea onoarei, demnității și reputației profesionale, desfășurarea urmăririi penale cu grave încălcări de procedură, percheziții la locul de muncă, la domicilie, această încălcare sa produs prin învinuirea ei fără temei în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 326 alin.(2) lit.b) Cod penal precum și cu persecutarea ei, pe calea urmăririi penale, apoi prin instrumentarea defectuoasă a dosarului penal în privința sa.

În coraport cu natura dreptului lezat și locul lui în sistemul de valori al persoanei și anume că pe parcursul urmăririi penale i au fost lezate un șir de drepturi fundamentale și constituționale. patrimoniale și nepatrimoniale, recunoscute la nivel internațional ca fiind inerente oricărei persoane într-un stat de drept democratic, cum se pretinde a fi Republica Moldova.

Consideră că, prin acțiunile ilegale de urmărire penale care au fost efectuate în cadrul urmăririi penale prin efectuarea percheziților în birou și la domiciliul acesteia. Mai mult, fiind însărcinată cu un termen de 4 luni a avut risc de pierdere a sarcinii. În urma acestor acțiuni i-a fost lezată onoarea și demnitatea profesională cît și cauzate suferințe psihice. Starea psiho-emoțională a reclamantei manifestată prin stare de stres și frustrare deoarece zilnic se trezea cu

gândul și temerea de a nu i se imputa o altă faptă penală ce va duce la noi acuzări care vor agrava mărimea pedepsei aplicate, precum se invocă în ordonanța de bănuire. De asemenea pe parcursul procesului penal a suportat cheltuieli de țin de apărarea drepturilor și intereselor legitime achitate avocatului, conform bonului de plată anexat la materialele dosarului.

Indică, că prevederile Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti nr. 1545 din 25.02.1998 reglementează modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, statul fiind responsabil pentru erorile judiciare admise, în cazul din speță urmărirea penală în privința reclamantei cît și efectuarea acțiunilor de urmărire penală, prin care i-a fost cauzat un prejudiciu psiho-emoțională a reclamantei manifestată prin stare de stres și frustrare.

Punctează asupra faptului că, art. 6 din legea sus citată prevede că, dreptul la repararea prejudiciului în mărimea și modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul a) devenirii definitive și irevocabile a sentinței de achitare b) scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare: c) adoptării de către instanța judecătorească a hotărârii cu privire la anularea arestului contravențional în legătură cu reabilitarea persoanei fizice; d) adoptării, de către judecătorul de instrucție, în condițiile art. 313 alin (5) din Codul de procedură penală, în privința i persoanei achitate sau scoa.se de sub urmărire penală, a încheierii privind declararea nulității actelor sau acțiunilor organului de urmărire penală sau organului care exercită activitate specială de investigații.

Iar, art. 10 și 11 din cadrul normal citat supra descriu că, dreptul persoanei fizice la repararea prejudiciului moral în mărimea și în modul stabilite de prezenta lege apare în cazurile specificate la art. 6. Mărimea compensației pentru repararea prejudiciului moral se stabilește de instanța de judecată în modul prevăzut de prezenta lege. Mărimea concretă a compensației se determină luându-se în considerare a) gravitatea infracțiunii de a cărei săvîrșire a fost învinuită persoana respectivă; b) caracterul și gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală și la examinarea cauzei penale în instanța de c) rezonanța pe care a avut o în societate informația despre învinuirea persoanei; d) durata urmăririi penale, precum și durata examinării cauzei penale în instanța de judecată; e) natura dreptului personal lezat și locul lui în sistemul de valori al persoanei; f) suferințele fizice, caracterul și gradul suferințelor psihice; g) măsura în care compensația bănească poate atenua suferințele fizice și psihice cauzate; h) durata aflării nelegitime a persoanei în detenție.

Noțiuni legale similare fiind prevăzute și de art. 2007 alin. (1) Cod civil, care stipulează că, prejudiciul cauzat persoanei prin acţiunile organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanţelor de judecată se repară de către stat integral, indiferent de vinovăţia persoanei responsabile, în următoarele cazuri: a) condamnare ilegală, tragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a măsurii preventive sub forma arestului preventiv sau sub forma declaraţiei scrise de a nu părăsi localitatea.

Art. 2036 alin. (1), (2) Cod civil, prevede că în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în

alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri. (2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial.

De asemenea consideră că instanța de judecată neîntemeiat a redus din cheltuielile de judecată pe care le-a suportat în legătură cu examinarea acestei cauze, or onorariul avocatului a fost real, necesar și rezonabil, instanța nu este în drept să se implice în raporturile de muncă dintre client și avocat, onorariul fiind probat prin bonul de plată, care a fost achitată integral de către apelantă. (f.d.236-241)

La data de **12 august 2025 Ministerul Finanțelor al RM** prin intermediul reprezentantului Belous Victoria a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 23 iulie 2025, solicitând casarea hotărîrii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care pretențiile reclamantei Coroleac Diana vor fi respinse integral.

În motivarea cererii de apel depusă la ***23 decembrie 2025*** a invocat că, cu referire la admiterea parțială a pretenției privind încasarea prejudiciului moral, Ministerul Finanțelor consideră că instanța de fond nu a elucidat pe deplin aspectele importante pentru soluționarea justă a cauzei. Or, potrivit prevederilor art.50 Cod penal nr.985/2002, se consideră răspundere penală condamnarea publică, în numele legii, a faptelor infracționale și a persoanelor care le-au săvârșit, condamnare ce poate fi precedată de măsurile de constrângere prevăzute de lege.

În această ordine de idei, susține, că pentru angajarea răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin erori judiciare și de urmărire penală, sunt necesare unele condiții speciale și anume existența faptei ilicite, respectiv nu orice acțiune a organelor de drept și judecătorești atrage răspunderea statului. În acest sens, pentru aplicabilitatea dispozițiilor Legii nr.1545/1998, în fiecare caz în care se pretinde încasarea despăgubirilor prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și instanțelor judecătorești urmează să existe și să fie întrunite cumulativ, atât circumstanțele prevăzute la art.6 cât și de art.3 din legea precitată.

Astfel, Ministerul Finanțelor consideră că hotărârea instanței de fond este neîntemeiată în condițiile în care, conform prevederilor sus-enunțate, rezultă expres că nu orice acțiune a organelor de drept atrage răspunderea statului. Prin urmare, indicăm că este important și necesar să se constate ilegalitatea actului procedural emis de către organul de drept.

În ceea ce privește încasarea prejudiciului, considerăm că solicitările reclamantei care au fost admise de către instanța de fond nu cad sub incidența Legii nr.1545/1998. Mai mult ca atât, în susținerea poziției date vin și prevederile art. 252 din Codul de procedură penală nr.122/2003, potrivit căruia urmărirea penală are ca obiect colectarea probelor necesare cu privire la existența infracțiunii, la identificarea făptuitorului, pentru a se constata dacă este cazul să se transmită cauza penală în judecată în condițiile legii și pentru a se stabili răspunderea penală.

Susține apelantul că în același timp, alin. (1) art. 254 din Codul de procedură penală nr. 122/2003 prevede că organul de urmărire penală este obligat să ia toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei pentru stabilirea adevărului.

Totodată, subliniază, că actele și acțiunile în cadrul urmăririi penale, au fost efectuate conform prevederilor legale, în vederea cercetării sub toate aspectele, complet și obiectiv a circumstanțelor cazului. Or, potrivit prevederilor art.19 alin.(3) din Codul de procedură penală nr.985/2002, organul de urmărire penală are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția, cât și cele care îl dezvinovățesc.

Punctează că, instanța de judecată nu a luat în considerare prevederile pct. 5.3. din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 7 din 04.07.2005 cu privire la practica asigurării controlului judecătoresc de către judecătorul de instrucție în procesul urmăririi penale, potrivit căruia ordonanțele de recunoaștere în calitate de bănuit și sau învinuit sunt niște procedee legate de desfășurarea normală a urmăririi penale și prin sine nu afectează drepturile sau libertățile constituționale ale persoanei. Acestea sunt nişte măsuri procesuale prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică, au un scop legitim de a asigura măsuri eficiente de luptă cu criminalitatea, şi acest scop este proporţional anumitor restricţii care pot avea loc în cadrul desfăşurării acţiunilor menţionate. Or, potrivit art. 50 din Codul penal nr.985/2002, se consideră răspundere penală condamnarea publică, în numele legii, a faptelor infracționale şi a persoanelor care le-au săvârşit, condamnare ce poate fi precedată de măsurile de constrângere prevăzute de lege.

Indică, că Ordonanța de scoatere de sub urmărire penală din 29.02.2024 din motivul că în acțiunile apelantei lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii, nu confirmă caracterul ilicit al acțiunilor organului de urmărire penală, care în scopul executării obligațiilor sale a efectuat urmărirea penală cu respectarea Codului de procedură penală nr.122/2003 (fapt confirmat și prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 04.10.2023 și încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 13.11.2023 prin care s-a respins plângerile petiționarei Coroleac Diana privind anularea Ordonanței procurorului în Procuratura anticorupție de punerea sub învinuire a reclamantei). Acestea sunt nişte măsuri procesuale prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică, au un scop legitim de a asigura măsuri eficiente de luptă cu criminalitatea, şi acest scop este proporţional anumitor restricţii care pot avea loc în cadrul desfăşurării acţiunilor menţionate.

Astfel, prin prisma jurisprudenței CEDO, menționează că organul de urmărire penală nu a admis ingerințe ilegale a drepturilor dnei Coroleac Diana la libertate și la siguranță prevăzut de art. 5 CEDO precum și art. 6 a Convenției, or, organul de urmărire penală în cadrul cauzei penale, a realizat un mecanism investigator efectiv într-o societate democratică, și anume de a investiga și preveni acțiuni criminale comise de către persoane fizice și juridice.

De asemenea, consideră neîntemeiată hotărârea primei instanțe și în partea admiterii pretenției cu titlu de cheltuieli de judecată în mărime de 10 500 lei, în condițiile în care nu sânt întrunite toate condițiile de aplicabilitate a prevederilor Legii nr.1545/1998. Iar, prin că prin decizia Consiliului Uniunii Avocaților nr.2 din 30.03.2012 au fost aprobate Recomandări privind cuantumul onorarilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică. În esență, munca prestată de avocat raportată la gradul de complexitate al

cauzei penale/civile, lipsa contractului de prestare a serviciilor juridice și listei detaliate a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și timpului aferent acestora, așa cum este menționat în decizia Consiliului Uniunii Avocaților nr. 2 din 30.03.2012 prin care au fost aprobate recomandări privind cuantumul onorarilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, denotă o concluzie despre necesitatea respingerii acestui capăt din acțiune ca fiind neîntemeiat. (f.d.226-229)

La data de **20 august 2025 reprezentantul Procuraturii Generale a Republicii Moldova – Inna Vîhodeț** de asemenea a declarat cere de apel, prin intermediul căruia a solicitat casarea hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 23 iulie 2025, pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să fie respinsă acțiunea reclamantei ca fiind nefondată.

În motivarea cererii de apel depusă a data de 11 decembrie 2025 Procuratura Generală a Republicii Moldova, prin intermediul procurorului, Inna Vîhodeț a invocat că, cu hotărârea în cauză apelantul Procuratura Generală a Republicii Moldova nu este de acord, o consideră neîntemeiată și conchide că instanța de fond a dispus nejustificat încasarea prejudiciului material și moral, fiind necesară casarea acesteia.

Consideră că, instanța de fond la adoptarea soluției judecătorești, a aplicat eronat normele de drept material în partea ce ține de încasarea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, în condițiile în care pentru aplicabilitatea prevederilor Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998, este necesar de a fi întrunite atât circumstanțele prevăzute de art. 6 din Legea enunțată dreptul la repararea prejudiciului, cât și cele prevăzute de art. 3 al aceleiași Legi - cazurile de reparare a prejudiciului material și moral. Or, normele legale enunțate sunt indisolubile și nu pot fi aplicate separat.

Din prevederile acestei norme rezultă că, nu orice acțiune a organelor de drept și judecătorești atrage răspunderea statului. Pentru angajarea răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin erori judiciare și de urmărire penală, sunt necesare unele condiții speciale și anume existenta acțiunilor ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și instanțelor judecătorești.

Astfel, instanța de fond avea obligația de a indica în mod expres care act ilicit justifică răspunderea statului, fapt care însă în prezenta speță, instanța de fond în hotărârea emisă a omis să exemplifice explicit și coerent, care anume acte au angajat răspunderea Statului pentru presupusele acțiuni ilicite ale organelor sale de drept. În consecință, consideră că în speță nu sunt îndeplinite toate condițiile de aplicabilitate ale prevederilor Legii nr. 1545.

Consideră că, admiterea parțială a cerinței privind încasarea prejudiciului material și moral, considerăm că soluția instanței de fond este neîntemeiată, or, prezenta acțiune nu întrunește toate condițiile de aplicabilitate a Legii nr. 1545, prin urmare nu există niciun temei legal de a solicita încasarea acestui prejudiciu. La materialele cauzei nu există nici un act procedural definitiv și irevocabil a organului de urmărire penală sau a instanței de judecată, prin care s-a stabilit că au fost constatate care-vą acte sau acțiuni ilegale comise de către organul de urmărire penală sau procurorul pe cauza penală privind Coroleac Diana (cerință prevăzută de Legea nr. 1545 art.3).

De aceea constatăm că, toate acțiunile ale organului de urmărire penale și a procuraturii, au fost în stricta conformitate cu prevederile legale.

Reține apelantul că, conform prevederilor art. 254 alin. (1) din Codul de procedură penală organul de urmărire penală este obligat să ia toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei pentru stabilirea adevărului.

În această ordine de idei accentuează că este important și necesar să se constate ilegalitatea actului procedural emis de către organul de drept.

Respectiv, dacă se demonstrează printr-un act judecătoresc de dispoziție irevocabil că acțiunile întreprinse de către organul de urmărire penală sunt au fost ilegale, atunci dreptul la despăgubire apare indiferent de faptul dacă este vinovată sau nu persoana.

De altfel, în sensul prevederilor enunțate rezultă expres, că pentru angajarea răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin erorile judiciare și de urmărire penală, sunt necesare unele condiții speciale, și anume existența faptei ilicite.

Prin urmare, desprinde că la materialele cauzei penale nu există nici un act procedural definitiv și irevocabil al instanței de judecată (ex. încheiere interlocutorie), sau a organului ierarhic superior, prin care s-a stabilit ca fiind ilegale acțiunile organului de urmărire penale și a procurorului.

Totodată, consideră că sumele încasate de către instanța de fond cu titlu de prejudiciul mora și cheltuieli pentru asistență juridică și de judecată sunt neîntemeiate și nejustificate.

Consideră că, suma solicitată de către reclamantul cu titlu de prejudiciul moral este neîntemeiată și nejustificată, deoarece nu au fost prezentate probe veridice, admisibile, pertinente și concludente, care ar confirma faptul vătămării drepturilor personale nepatrimoniale privind integritatea morală.

Făcând o apreciere a reglementărilor normelor menționate mai sus și a circumstanțelor de fapt și drept a cauzei, desprindem că la caz în privința reclamantului Coroleac Diana nici nu a fost emisă vreo sentință de condamnare.

Codul de procedură penală, oferă organului de urmărire penală pârghiile legale de desfășurare a urmăririi penale. Atât timp cât modalitate de acționare a organului de urmărire penală nu iese din limita legalului aceasta nu poate fi catalogată ca ilegală.

Prin prisma jurisprudenței CEDO, apelantul menționează că organele de urmărire penală, ale procuraturii nu au admis ingerințe ilegale a drepturilor lui Coroleac Diana la libertate și la siguranță prevăzut de art. 5 CEDO, precum și nu a încălcat prevederile art. 6 a Convenției, or, organele de urmărire penală ale statului în cadrul procesului penal, au realizat un mecanism investigator efectiv într-o societate democratică, și anume de a investiga și preveni acțiuni criminale comise de către persoanele fizice și juridice.

La fel, cu titlu de echitate urmează a fi reținut și faptul că, prin ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupție, din 29 februarie 2024, Coroleac Diana a fost scoasă integral de sub urmărire penală, din motivul că, în acțiunile învinuitei Coroleac Diana lipsesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. b) din Codul penal.

La fel, indică că potrivit art. 11 din Legea nr. 1545 mărimea compensației pentru repararea prejudiciului moral se stabilește de instanța de judecată în modul prevăzut de prezenta lege. Mărimea concretă a compensației se determină luându-se în considerare următoarele: caracterul și gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală și la examinarea cauzei penale în instanța de judecată. La caz, reclamantul nu a demonstrat prin mijloace de probă concludente, pertinente și utile (cu titlu de exemplu: ordonanța organului ierarhic superior, încheierea judecătorului de instrucție, încheiere interlocutorie) faptul că organul de urmărire penală, sau instanța de judecată a admis careva încălcări procesuale în privința sa. Or, în corespundere cu art. 218 din Codul de procedură penală, instanța de judecată, constatând în procesul de judecată fapte de încălcare a legalității și a drepturilor omului, o dată cu adoptarea hotărârii, emite și o încheiere interlocutorie prin care aceste fapte se aduc la cunoștință organelor respective, persoanelor cu funcție de răspundere și procurorului; suferințe fizice, caracterul și gradul suferințelor psihice. In acest context, notăm că: prin noțiunea de prejudiciu moral se înțeleg - suferințele psihice sau fizice cauzate prin acțiuni sau omisiuni care atentează la valorile nepatrimoniale ce aparțin persoanei din momentul nașterii sau la bunurile dobândite prin lege (viața, sănătatea, demnitatea și reputația profesională, inviolabilitatea vieții personale, secretul de familie și personal).

Potrivit Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.9 din 9 octombrie 2006, „Cu privire la aplicarea de către instanțele de judecată a legislației ce reglementează repararea prejudiciului moral”, obligația de a dovedi faptul pricinuirii prejudiciului moral (suferințe psihice sau fizice suportate) o exercită partea vătămată, de aceea în cererea despre compensarea prejudiciului moral aceasta trebuie să indice de către cine, în ce circumstanțe și în baza căror acțiuni/inacțiuni i-au fost cauzate suferințe morale (psihice) sau fizice, prin ce se manifestă acestea.

Așadar, reclamanta nu a prezentat probe justificative care ar demonstra prezența unor suferințe cauzate. Or, toate argumentele invocate întru motivarea pretenție de încasare a prejudiciului moral, poartă un caracter declarativ, formal, fără a dispune de careva suport probatoriu și legal. Prejudiciul material se consideră legat de săvârșirea acțiunii interzise de legea penală dacă el se exprimă în cheltuieli pentru: 1) tratamentul părții vătămate și îngrijirea acesteia; 2) înmormântarea părții vătămate; plata sumelor de asigurare, indemnizațiilor și pensiilor; 4) executarea contractului de depozit al bunurilor.

La evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, prejudiciul agrement sau estetic, pierderea speranței în viață, pierderea onoarei prin defăimare, suferințele psihice provocate de decesul rudelor apropiate etc.

Prin urmare, instanța de fond procedând astfel, nu a evitat subiectivismul inerent evaluării mărimii despăgubirilor acordate, nu a menținut echilibrul între interesele individuale ale persoanei (intimatului) și interesele generale ale întregii societăți, fapt ce a sărăcit în mod nejustificat bugetul de stat, în speță pârâtul.

Singurul fapt de existență a ordonanței procurorului în Procuratura Anticorupție, din 29 februarie 2024, prin care Coroleac Diana a fost scoasă integral de sub urmărire penală, din

motivul că, în acțiunile învinuitei Coroleac Dianei lipsesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit.b) din Codul penal, nu-i acordă dreptul la repararea prejudiciului moral, este necesar ca cel care pretinde daune morale să aducă argumente și indici din care să rezulte în ce măsură drepturile personale nepatrimoniale i-au fost afectate. Or, sarcina de a proba existență dreptului pretins în speță revine reclamantului, ceia ce nu a fost probat. (f.d.207-211)

Procedura de citare a fost legal executată.

Cauza a fost examinată în lipsa reprezentantului apelantului Ministerul Justiției a RM, care prin intermediul cererii de apel a solicitat examinarea cauzei în absența sa, apelanților Ministerul Finanțelor și Procuraturii Generale a Republicii Moldova, care fiind legal citați nu s-au și nu au comunicat instanței motivele neprezentării sale.

De asemenea în cadrul instanței de apel fiind legal citați, nu s-a prezentat reprezentantul apelantei Coroleac Diana avocata Elena Stănilă.

Conform art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, neprezentarea în ședința de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanților acestora, precum și a unui alt participant la proces, citați legal despre locul, data și ora ședinței, nu împiedică judecarea apelului.

Ținând cont de circumstanțele constatate mai sus în ceea ce ține de citarea legală a participanților absenți Completul de judecată în temeiul art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă a dispus examinarea cauzei în absența apelanților Ministerului Justiției a RM, Ministerului Finanțelor, Procuraturii Generale a Republicii Moldova și avocatei Elena Stănilă.

Apelanta Coroleac Diana în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond a susținut cererea de apel declarată în interesele proprii, solicitând să fie admisă în modul formulat, iar cererile de apel declarate de Ministerul Justiției a RM, Ministerul Finanțelor a RM și Procuraturii Generale a Republicii Moldova să fie respinse ca nefondate. A adăugat că în urma acțiunilor ilegale ale organului de urmărire penală i s-a afectat starea emoțională și care durează pînă la moment.

Aprecierea instanței de apel.

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces, a materialelor din dosar și a normei legale relevante speței, Completul de judecată consideră necesar de a respinge apelul, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu dispozițiile art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Completul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluţionarea prezentei cauze (a se vedea cauza Garda Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag. 26; Moreira Ferreira vs Portugalia (nr. 2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, parag. 84, 98).

Conform prevederilor art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*

Articolul 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

În temeiul art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.*

Din conținutul celor relatate Completul reține că sarcina instanței de apel derivă reieșind din dispozițiile art. 373 alin. (1), (2), (5) din Codul de procedură civilă, în condițiile în care instanţa de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.

Completul reține că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare. (Hiro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 9 decembrie 1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29 mai 1997 §43).

Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce iau fost prezentate.

Instanţa de apel menționează că, art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului *garantează dreptul justiţiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligaţiei instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.*

În opinia Completului, prima instanță a ținut cont de aceste deziderate și a adoptat o hotărâre bazată pe fundament temeinic și materialul probator administrat.

Completul constată că, prima instanţa a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanților la proces.

În cadrul cercetării judecătorești s-a constatat că, prin ordonanța din 08 februarie 2023, a fost dispusă pornirea cauzei penale nr. ***** conform elementelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzută de art. 324 alin.(2) lit. b) Cod penal, pe faptul că: *Coroleac Diana*

*activând în funcția de ofițer *****, în conformitate cu prevederile art. 123 Cod penal, fiind persoană publică abilitată cu anumite drepturi și obligații, în perioada de timp a lunii noiembrie 2022, aflându-se în mun. Cahul, fiind în exercițiul funcției sale, acționând contrar prevederilor Legii nr. 320 din 27 decembrie 2012 „Cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului" precum și a Legii nr. 333 din 10.11.2006 „Cu privire la statutul organului de urmărire penală" conform căreia în numele statului și în limitele competenței sale, efectuează nemijlocit urmărirea penală în cauze penale și 10 exercită alte activități prevăzute expres de lege, urmărind scopul de a primi bani ce nu i se cuvin, acționând coordonat cu alte persoane necunoscute din cadrul Inspectoratului de Poliție Cahul, a pretins și primit de la cet. Smochină Vladislav Vitalie, bani în sumă 3000 Euro, pentru a întreprinde măsuri în vederea clasării procesului penal în cauza penală nr. ***** pornită la 09.11.2022 de către OUP a IP Cahul și scoaterea de sub urmărire penală a lui Smochină Vladislav Vitalie, pentru săvârșirea de către acesta a infracțiunii prevăzute de art. 264[1] alin. (1) Cod penal „Conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat".*

Tot, ea, în continuarea intențiilor sale ilegale pentru așa atinge scopul propus, a determinat martorii audiați în cadrul cauzei penale de a da declarații mincinoase în favoarea bănuitului Smochină Vladislav, acestea fiind redactate nemijlocit de OUP Coroleac Diana, în scopul ascunderii infracțiunii comise, iar la 16.11.2022 a remis în adresa Procuraturii raionului Cahul, materialele cauzei penale nr. ***** precum și raportul motivat cu privire la clasarea procesului penal în prezenta cauză penală și scoaterea de sub urmărire penală a bănuitului Smochină Vladislav Vitalie, iar ca rezultat procurorul desemnat din cadrul Procuraturii raionului Cahul conducându-se de materialele acumulate de către organul ***** și propunerea acestuia, a emis ordonanța privind scoaterea de sub urmărire penală a lui Smochină Vladislav Vitalie și clasarea cauzei penale nr. *****.

Tot ea, urmărind același scop unic infracțional de a primi bani ce nu i se cuvin, în comun cu alte persoane necunoscute din cadrul Inspectoratului de Poliție Cahul, întreprind în continuare măsuri în vederea determinării persoanelor în privința cărora au fost pornită urmărirea penală în baza art. 2641 alin. (1) Cod penal „conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat" de a le oferi bani în sumă de 3000 Euro, pentru fiecare cauză penală în parte propusă procurorului pentru clasare și scoatere de sub urmărire penală a persoanei. (f.d.13)

La data de 09 februarie 2023, în privința lui Coroleac Diana a fost emisă ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin.(2) lit. b) Cod penal. (f.d.15)

În temeiul încheierii și mandatului judecătoresc din 09 februarie 2023, emise de Judecătoria Cahul, sediul Central, s-a dispus autorizarea prelungirii amânării aducerii la cunoștința bănuitei Coroleac Diana a ordonanței de recunoaștere în calitate de bănuit, pe un termen de 30 de zile, începând cu 09 februarie 2023 până la data de 11 martie 2023. (f.d.16-19)

În temeiul ordonanței din 06 martie 2023, a fost dispusă și, potrivit procesului-verbal din 09 martie 2023, a fost efectuată percheziția corporală a lui Coroleac Diana. (f.d.22-23, 32-37)

La fel, în temeiul ordonanței din 06 martie 2023, a fost dispusă și, potrivit procesului-verbal din 09 martie 2023, a fost efectuată percheziția la domiciliul lui Coroleac Diana situat pe adresa mun.Cahul, str.V. Stroescu 48/3, ap.6, unde locuiește temporar Coroleac Diana. (f.d.24-25)

De asemenea, în temeiul ordonanței din 06 martie 2023, a fost dispusă și, potrivit procesului-verbal din 09 martie 2023, a fost efectuată percheziția în biroul de serviciu a numitei Coroleac Diana, amplasat la et.2 din incinta IP Cahul, mun. Cahul, str.31 August 1989, nr.28/30. (f.d.26-31, 38-39)

Prin ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupție, din 04 mai 2023, Coroleac Diana a fost pusă sub învinuire, incriminându-i săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(2) lit. b) din Codul penal. (f.d.41-43)

Prin ordonanța procurorului în procurorului în Procuratura Anticorupție, din 29 februarie 2024, Coroleac Diana a fost scoasă integral de sub urmărire penală, din motivul că, în acțiunile învinuitei Coroleac Diana lipsesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 324 alin.(2) lit. b) din Codul penal (f.d.86-90).

Prin ordonanța procurorului în procurorului în Procuratura Anticorupție, din 21 martie 2023, Coroleac Diana a fost dispus restituirea bănuitei Coroleac Diana, blocul procesoral de model „DELL P2419HP”. (f.d.91-92)

Potrivit bonului de plată seria EZ nr.251678 din 20.06.2023 și bonul de plată seria EZ nr.251679 din 20.06.2023, rezultă că Coroleac Diana a suportat cheltuieli în sumă totală de 5 500 lei (5000 + 500) pentru asistența juridică pe cauza penală de învinuire în comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(2) lit.b) Cod penal.

La fel, instanța reține că, ordonanțele procurorului au fost contestate în ordinea art.299[1] și art. 313 din Codul de procedură penală, contestațiile fiind respinse de procurorii ierarhic-superiori, fie de judecătorii de instrucție. (f.d.47-55, 64-69, 71-77, 81-83)

Invocând cauzarea prejudiciului moral și material prin acțiunile organului de urmărire penală, Coroleac Diana a promovat în instanță prezenta acțiune, solicitând încasarea din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova a prejudiciului moral în sumă de 10 000 000 lei, prejudiciul material în sumă de 10 000 lei și compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 10 000 lei.

Prima instanță, fiind investită cu examinarea cauzei, a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii și a încasat din bugetul de stat, gestionat de Ministerul Finanțelor, prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Coroleac Diana, prejudiciul moral în mărime de 60 000 lei, cheltuielile pentru asistență juridică suportate în cauza penală în mărime de 5 500 lei, și cheltuielile judiciare suportate în prezenta cauză, compuse din taxa de timbru în sumă de 200 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5 000 lei, în total suma de 70 700 lei.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate prin prisma argumentelor invocate în apel și, raportându-le la suportul probatoriu, Completul de judecată constată că, prima instanța a determinat corect raportul juridic dedus judecății, a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele

importante pentru soluționarea cauzei și a dat o apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele a probelor prezentate hotărârea fiind întemeiată.

În susținerea acestei poziții, instanța de apel reține că, în sensul Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, prin acțiuni ilicite se înțeleg acțiunile sau inacțiunile organului împuternicit să examineze cauzele contravenționale, ale organului de urmărire penală ori ale instanței de judecată, al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului fundamental potrivit căruia nicio persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere și nu poate fi judecată. De asemenea, în această categorie sunt incluse și faptele persoanelor cu funcție de răspundere din cadrul organelor de urmărire penală sau al instanțelor de judecată, manifestate prin încălcarea intenționată a normelor procedurale și materiale în cadrul procedurilor penale sau contravenționale.

Conform art. 3 lit. a) și c) din Legea nr. 1545/1998 din 25.02.1998, este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice ca urmare a reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest ori declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală, precum și ca urmare a efectuării ilegale a unor acțiuni de procedură care limitează drepturile persoanei, inclusiv percheziția, ridicarea, punerea sub sechestru a averii, eliberarea sau suspendarea ilegală din funcție.

Potrivit art. 6 din Legea nr. 1545/1998 din 25.02.1998, dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea şi modul stabilit de prezenta lege, apare în cazul: a) devenirii definitive şi irevocabile a sentinţei de achitare; b) ***scoaterii persoanei de sub urmărire penală*** sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare; c) adoptării de către instanţa judecătorească a hotărîrii cu privire la anularea arestului contravenţional în legătură cu reabilitarea persoanei fizice; d) adoptării, de către judecătorul de instrucţie, în condiţiile art.313 alin.(5) din Codul de procedură penală, în privinţa persoanei achitate sau scoase de sub urmărire penală, a încheierii privind declararea nulităţii actelor sau acţiunilor organului de urmărire penală sau organului care exercită activitate specială de investigaţii.

Potrivit art.5 alin.(1) al Legii nr.1545 din 25.02.1998, cauzele cu privire la repararea prejudiciului material şi moral se examinează în conformitate cu normele de procedură civilă în vigoare. Organul care reprezintă statul în instanţa de judecată pe această categorie de cauze este Ministerul Justiţiei.

În temeiul dispozițiilor legale citate se instituie obligația generală a statului de a repara persoanei prejudiciul material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Completul judiciar relevă, că legislația condiționează repararea prejudiciului cauzat prin erori judiciare și de urmărire penală de existența unei structuri juridice complexe, care presupune cumulativ: a) existența temeiurilor de reparare a prejudiciului prevăzute de art. 3 alin. (1) din Legea nr. 1545/1998; și b) întrunirea condițiilor de apariție a dreptului la repararea prejudiciului, stabilite de art. 6 din aceeași lege.

În acest context, Completul accentuează că temeiul reparării prejudiciului îl constituie fapta ilicită săvârșită de persoanele cu funcții de răspundere din cadrul organelor de urmărire penală sau ale instanțelor judecătorești. Totodată, din conținutul normelor legale rezultă că legiuitorul califică drept acțiuni ilicite inclusiv acele acțiuni sau inacțiuni care, deși nu au fost constatate expres ca ilegale printr-un act distinct, încalcă principiul fundamental potrivit căruia nicio persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere penală sau judecată.

Completul mai reține, că legiuitorul a delimitat atât categoriile concrete de acțiuni ce constituie temeiuri pentru repararea prejudiciului, precum reținerea ilegală, tragerea ilegală la răspundere penală sau condamnarea ilegală, cât și condițiile care dau naștere dreptului la despăgubire, respectiv existența unui act de reabilitare, cum ar fi sentința de achitare, ordonanța de încetare a procesului penal sau ordonanța de scoatere de sub urmărire penală, acte care confirmă caracterul neîntemeiat al urmăririi și existența unei erori judiciare.

Reieșind din cele expuse, Completul, în acord cu concluziile primei instanțe, reține că reclamanta dispune de dreptul subiectiv la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin tragere ilegală la răspundere penală, contrar criticilor invocate de Ministerul Justiției, Procuratura Generală și Ministerul Finanțelor în condițiile în care în privința acesteia a fost emisă o ordonanța de scoatere de sub urmărire penală, rămasă definitivă și irevocabilă, respectiv, acestei situații apare obligația de compensare a prejudiciului cauzat acestuia, obligație care este pusă în seama bugetului de stat, conform art.13 alin.(1) din Legea nr.1545/1998.

Cumulul circumstanțelor constatate şi expuse supra, denotă că în acțiunile învinuitei Coroleac Diana lipsesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit.b) Cod penal, respectiv fiind scoasă de sub urmărire penală pe cauza intentată în privința sa.

Conform art. 2 din Legea nr. 1545 din 25.02.1998, ***acţiuni ilicite*** constituie acţiuni sau inacţiuni ale organului împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravenţii, ale organului de urmărire penală sau ale instanţei de judecată, care exclud vinovăţia acestora, al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere şi nu poate fi judecată, (erori) ori fapte ale persoanelor cu funcţie de răspundere din organul de urmărire penală sau din instanţa de judecată, manifestate prin încălcarea intenţionată a normelor procedurale şi materiale în timpul procedurii penale sau contravenţionale (infracţiuni).

În contextul normelor de drept enunțate supra și circumstanțele descrise distinct de poziția apelanților, se constată temeinicia motivelor ce acordă reclamantei, Coroleac Diana posibilitatea de a-și valorifica dreptul său la acțiune în baza prevederilor Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Prin urmare, Completul nu poate reține poziția apelantului Ministerul Justiției, potrivit căreia Coroleac Diana nu ar fi îndreptățită să solicite despăgubiri în temeiul Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998, pe motivul pretinsei neîntruniri cumulative a condițiilor prevăzute de art. 3 și art. 6 din actul normativ menționat. Așa cum, reclamanta a deținut doar două calități procesuale de ”bănuit” și ”învinuit”, și niciodată de inculpat, condamnat sau achitat. Măsurile procesuale

întreprinse de către organul de urmărire penale au fost efectuate întru stabilirea adevărului, iar statul nu poartă răspundere patrimonială pentru o bănuială rezonabilă în investigarea unei infracțiuni.

Or, împrejurarea că reclamanta a fost pusă sub învinuire, iar ulterior scoasă de sub urmărire penală, pe motiv că în acțiunile învinuitei Coroleac Diana lipsesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit.b) Cod penal, constituie un veritabil temei de reabilitare și reflectă caracterul nejustificat al urmăririi penale exercitate împotriva acesteia, inclusiv sub aspectul consecințelor produse asupra drepturilor sale personale, profesionale și patrimoniale. Reclamanta a fost inițial învinuită prin ordonanța procurorului și ulterior scoasă de sub urmărire penală, fapt ce echivalează cu tragerea ilegală la răspundere penală în condițiile în care în privința acesteia a fost formulată o învinuire, au fost aplicate măsuri speciale de investigații și desfășurate acțiuni de urmărire penală.

La fel, aceste argumente sunt combătute de însăși materialele dosarului și explicațiile oferite de părți la examinarea cauzei, din care rezultă că prin ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupție, din 04 mai 2023, Coroleac Diana a fost pusă sub învinuire, incriminându-i săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(2) lit. b) din Codul penal, acuzație penală care nu și-a găsit justificarea.

În același timp, Completul apreciază critic susținerile apelantului Ministerul Justiției referitoare la necesitatea existenței unui act procedural distinct, definitiv și irevocabil, prin care să fie constatată expres ilegalitatea acțiunilor organului de urmărire penală, pentru a deveni incidente prevederile Legii nr. 1545/1998. O asemenea interpretare este contrară atât textului, cât și finalității legii menționate.

Din interpretarea coroborată a dispozițiilor art. 3 și art. 6 din Legea nr. 1545/1998 rezultă că dreptul la repararea prejudiciului apare în temeiul actului de reabilitare, inclusiv în cazul scoaterii persoanei de sub urmărire penală pentru lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii, fără a fi necesară constatarea suplimentară, printr-un act distinct, a caracterului ilegal al acțiunilor organelor de urmărire penală.

În acest sens, caracterul nejustificat al măsurilor procesuale rezultă implicit din soluția de reabilitare adoptată în cauza penală, aceasta fiind suficientă pentru angajarea răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat, în măsura în care sunt dovedite existența prejudiciului și legătura de cauzalitate dintre măsurile procesuale și consecințele prejudiciabile suportate de persoana vizată.

Prevederile art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea nr.1545 din 25 februarie 1998 stabilește expres repararea prejudiciului material şi moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma tragerii ilegale la răspundere penală.

Dispozițiile art. 284 alin. (1) și alin. (2) pct. 2) din Codul de procedură penală indică cert că, scoaterea persoanei de sub urmărirea penală este actul de reabilitare şi finalizare în privința persoanei a oricăror acțiuni de urmărire penală în legătură cu fapta anterior imputată. Scoaterea persoanei de sub urmărirea penală are loc când aceasta este bănuit sau învinuit şi se constată că există vreuna din circumstanțele prevăzute la art. 275 pct. pct. 1)–3), inclusiv dacă fapta constituie o contravenție.

Totodată, art. 3 alin. (2) din Legea nr. 1545 din 25.02.1998 expres prevede că prejudiciul cauzat se repară integral, indiferent de culpa persoanelor cu funcţie de răspundere din organele de urmărire penală, din procuratură şi din instanţele judecătoreşti.

Acțiunile întreprinse de organul de urmărire penală față de reclamanta, Coroleac Diana, sunt în măsură de a cauza ultimei un prejudiciu moral, considerente din care statul, poartă răspundere pentru prejudiciul cauzat astfel.

Art. 10 din Legea nr. 1545 din 25.02.1998 prevede că dreptul persoanei fizice la repararea prejudiciului moral în mărimea şi în modul stabilit de prezenta lege apare în cazurile specificate la art.6.

În acord cu art. 11 alin.(1) din Legea menționată, mărimea compensaţiei pentru repararea prejudiciului moral se stabileşte de instanţa de judecată în modul prevăzut de prezenta lege. Mărimea concretă a compensaţiei se determină luîndu-se în considerare: a) gravitatea infracţiunii de a cărei săvîrşire a fost învinuită persoana respectivă; b) caracterul şi gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală şi la examinarea cauzei penale în instanţa de judecată; c) rezonanţa pe care a avut-o în societate informaţia despre învinuirea persoanei; d) durata urmăririi penale, precum şi durata examinării cauzei penale în instanţa de judecată; e) natura dreptului personal lezat şi locul lui în sistemul de valori al persoanei; f) suferinţele fizice, caracterul şi gradul suferinţelor psihice; g) măsura în care compensaţia bănească poate atenua suferinţele fizice şi psihice cauzate; h) durata aflării nelegitime a persoanei în detenţie. (2) Instanţa de judecată va determina mărimea compensaţiei şi în baza criteriilor specificate la art.219 alin.(4) din Codul de procedură penală. (3) În toate cazurile, instanţa de judecată se va baza pe principiile compensării rezonabile şi echitabile a prejudiciului moral.

Potrivit prevederilor art. 23 alin. (3) din Codul de procedură penală, persoana achitată sau în privința căreia s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală ori încetarea urmăririi penale pe temei de reabilitare are dreptul să fie repusă în drepturile personale pierdute, precum şi să fie despăgubită pentru prejudiciul care i-a fost cauzat.

Art. 524 din Codul de procedură penală, potrivit cărora, persoanele cărora, în cursul procesului penal, prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală sau ale instanţelor judecătoreşti, li s-a cauzat un prejudiciu material sau moral au dreptul la despăgubire echitabilă în conformitate cu prevederile legislaţiei cu privire la modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală şi ale instanţelor judecătoreşti.

Potrivit art. 8 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, orice persoană are dreptul la respectarea vieţii sale private şi de familie, a domiciliului său şi a corespondenţei sale. Art. 3 din convenție indică că, nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.

Completul de judecată consideră că Coroleac Diana dispune de dreptul subiectiv la repararea prejudiciului moral cauzat prin tragere ilegală la răspundere penală, contrar criticilor invocate de pârât și de intervenienții accesorii în apelurile declarate, în condițiile în care reclamanta a fost trasă ilegal la răspundere penală. Astfel, nu este necesară demonstrarea existenței sau inexistenței vinovăției organului de urmărire penală sau ale instanței de judecată

pentru ca prevederile Legii nr.1545/1998 să fie incidente speței, fiind suficientă constatarea că prin tragerea ilegală la răspundere penală a reclamantului, acestuia i-a fost cauzat un prejudiciu, în condițiile în care învinuirea adusă nu a fost confirmată și de către organul de urmărire penală s-a constatat că fapta nu a fost săvârșită de către acesta.

În consecința acestei situații apare obligația de compensare a prejudiciului cauzat reclamantei Coroleac Diana, prin erorile organului de urmărire penală, obligație care este pusă în seama bugetului de stat, conform art. 13 alin. (1) din Legea nr. 1545/1998.

Durata urmăririi penale, raportat la explicațiile părții reclamante privind suferințele avute, sunt aplicabile prezentei spețe și prevederile Codului civil privind reparația și mărimea despăgubirii pentru prejudiciul moral.

Potrivit reglementărilor ce se conțin la art.219 alin.(4) Cod de procedură penală, la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferinţele fizice ale victimei, gravitatea şi persistența suferinţelor psihice, inclusiv legate de incapacitatea de a se apăra pe sine ori alte persoane, prejudiciul agrement sau estetic, pierderea speranţei în viaţă, pierderea onoarei prin defăimare, suferinţele psihice provocate de decesul rudelor apropiate etc.

Potrivit art. 2036 alin. (1), (2), (3) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri. (2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial. (3) Reparaţia prejudiciului moral se face şi în lipsa vinovăţiei autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declaraţiei scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancţiune administrativă a arestului , muncii neremunerate în folosul comunităţii şi în alte cazuri prevăzute de lege.

Art. 2037 Cod civil, prevede că mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate. (2) Caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luînd în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate. (3) La determinarea despăgubirii, instanţa de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obişnuit în împrejurări similare şi, pe de altă parte, ia în cont particularităţile cazului.

În conformitate cu prevederile art. 219 alin. (4) din Codul de procedură penală, la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanţa de judecată ia în considerare suferinţele fizice ale victimei, gravitatea şi persistenţa suferinţelor psihice, inclusiv legate de incapacitatea de a se apăra pe sine ori alte persoane, prejudiciul agrement sau estetic,

pierderea speranţei în viaţă, pierderea onoarei prin defăimare, suferinţele psihice provocate de decesul rudelor apropiate etc..

Prin tragerea ilegală la răspundere penală, reclamantei, Coroleac Diana, i s-a adus atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, iar suferințele psihice provocate de o atare măsură, pot fi și trebuie compensate prin acordarea unor despăgubiri.

Unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că, compensația trebuie să prezinte o justă despăgubire, iar cuantumul despăgubirilor trebuie stabilit astfel, încât acesta să aibă un efect compensatoriu și nu trebuie să constituie sume excesive pentru autorii daunelor, și nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor, iar cel care pretinde daunele morale să aducă un minim de argumente și indici din care să rezulte în ce măsură drepturile personale nepatrimoniale i-au fost afectate prin tragere ilegală la răspundere, iar pe cale de consecință, compensația acordată să reprezinte o satisfacție echitabilă prin restabilirea drepturilor încălcate și situația victimei înainte de cauzarea prejudiciului.

Fiecare persoană care pretinde că a suferit, este în drept să-și estimeze prejudiciul adus, dar numai instanța de judecată este împuternicită de lege să aprecieze cuantumul prejudiciului moral, conducându-se de noțiunea reparării rezonabile, de circumstanțele cazului concret, de personalitatea reclamantului.

Reclamanta Coroleac Diana și-a evaluat prejudiciul moral suferit ca fiind în cuantum de 10 000 000 lei.

Analizând înscrisurile administrate la materialele cauzei civile se constată că instrumentarea cauzei penale în privința reclamantei a fost exercitată într-o perioadă de 1 an și 21 de zile de zile, gravitatea infracțiunii incriminate (gravă), personalitatea reclamantei (a fost decernată cu diplome și menționată cu insigne pentru merite și f.d.99, 105-108) caracteristica și gravitatea încălcării (lipsa elementelor infracțiunii în fapta inculpatului), natura drepturilor lezate (dreptul de proprietate, art.5 și Protocolul 1, art.1 din CEDO, dreptul la respectarea vieții private, art.8 din CEDO, dreptul la un proces echitabil), precum și măsura în care despăgubirea acordată poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate, instanța de judecată concluzionează că suma de 60 000 lei reprezintă o satisfacție echitabilă în vederea reparării prejudiciului moral suportat.

De asemenea un rol important în determinarea mărimii prejudiciului îl constituie și statutul reclamantului și poziția socială a acestuia este un alt criteriu obiectiv de evaluare a impactului procedurilor aplicate în privința sa, ceea ce în mod repetat face diferită prezenta cauză de alte cauze civile examinate de către instanțele de judecată sub egida Legii nr. 1545/1998.

În vederea respectării principiului compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, reieșind din suferințele fizice și psihice cauzate, starea de stres și de frustrare provocată reclamantei, ținând cont de perioada în care reclamanta s-a aflat sub urmărire penală, de gravitatea învinuirii formulate, de statutul persoanei în societate, instanța consideră că, suma de 10 000 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, solicitată de reclamantă, constituie un cuantum exagerat de mare și nu corespunde cu caracterul și gravitatea suferințelor suportate, însă suma de

60 000 lei, întru compensarea prejudiciului moral cauzat, poate constitui o satisfacție echitabilă și rezonabilă victimei daunei.

Practica Curții Europeane a Drepturilor Omului a făcut o serie de aprecieri notabile în ceea ce priveşte proba prejudiciului moral, constatând în repetate rînduri că proba faptei ilicite este suficientă, urmînd ca prejudiciul şi raportul de cauzalitate să fie prezumate, instanţele urmînd să deducă producerea prejudiciului moral din simpla existenţă a faptei ilicite de natură să producă un asemenea prejudiciu și a împrejurărilor în care a fost săvîrșită, soluţia fiind determinată de caracterul subiectiv, intern al prejudiciului moral, proba sa directă fiind practic imposibilă (cauza A. împotriva Norvegiei, nr. 28070/06, 9 aprilie 2009).

Completul de judecată consideră concluzia instanței de fond întemeiată că, argumentele invocate de reclamantă ce se referă la stresul apărut din cauza pornirii dosarului penal i-a creat probleme de sănătate și probleme cu sarcina, or, deși la materialele cauzei au fost anexate mai multe acte medicale (f.d. 110-127), însă careva probe care ar demonstra legătura cauzală între stresul provocat prin pornirea dosarului penal și problemele cu sănătatea nu au fost prezentate, iar instanța de judecată nu este expert în domeniul medicinii ca să facă o asemenea concluzie.

În conformitate cu art. 11 din Legea nr. 1545/1998, mărimea compensației pentru repararea prejudiciului moral se stabilește de instanța de judecată în modul prevăzut de prezenta lege. Mărimea concretă a compensației se determină luîndu -se în considerare: a) gravitatea infracțiunii de a cărei săvîrșire a fost învinuită persoana respectivă; b) caracterul și gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală și la examinarea cauzei penale în instanța de judecată; c) rezonanța pe care a avut-o în societate informația despre învinuirea persoanei; d) durata urmăririi penale, precum și durata examinării cauzei penale în instanța de judecată; e) natura dreptului personal lezat și locul lui în sistemul de valori al persoanei; f) suferințele fizice, caracterul și gradul suferințelor psihice; g) măsura în care compensația bănească poate atenua suferințele fizice și psihice cauzate; h) durata aflării nelegitime a persoanei în detenție. (2) Instanța de judecată va determina mărimea compensației și în baza criteriilor specificate la art. 219 alin.(4) din Codul de procedură penală. (3) În toate cazurile, instanța de judecată se va baza pe principiile compensării rezonabile și echitabile a prejudiciului moral.

Prejudiciul moral este definit ca o atingere adusă personalității umane și care se manifestă prin suferința fizică sau morală, pe care le resimte persoana.

În stabilirea existentei unui prejudiciu trebuie luat în calcul caracterul și importanța valorilor nepatrimoniale, cărora a cauzat prejudiciul, situația personală a persoanei. Deci, caracterul suferințelor trebuie privit în legătură cu particularitățile individuale ale persoanei, suferințele morale, psihice și alte emoții negative. Cuantificarea prejudiciului moral nu este supusă unor criterii legale de determinare, daunele morale se stabilesc prin apreciere, ca urmare a aplicării criteriilor referitoare la consecințele negative suferite de cei în cauză pe plan fizic sau psihic, importanța valorilor lezate, măsura în care acestea au fost lezate, intensitatea cu care au fost percepute consecințele vătămării, măsura în care i-a fost afectata situația familială etc. Aceste criterii sunt subordonate condiției aprecierii prejudiciului moral, pe o bază echitabilă, corespunzătoare prejudiciului real și efectiv produs.

Unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că indemnizația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire. În temeiul CEDO, acest criteriu se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încît acestea să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor. În acest sens, potrivit jurisprudenței CtEDO în cauza Antipenkov vs Rusia (cererea nr. 33470/03 din 15 octombrie 2009, §82), Curtea a reiterat că părții lezate nu-i poate fi cerut ca aceasta să prezinte probe întru argumentarea prejudiciului moral suferit, iar simpla constatare a încălcării săvârșite de organele de urmărire penală și declarațiile părții lezate sunt suficiente pentru a oferi o satisfacție echitabilă.

Completul de judecată consideră întemeiată concluzia instanței de fond că, lui Coroleac Diana i-au fost cauzate suferințe psihice, prin faptul că a fost urmărită penal pentru săvârșirea unei infracțiuni grave în exercitarea funcției de ofițer *****. La fel suferințele psihice suportate de către reclamanta, în urma tragerii ilegale la răspundere penală, stresul și efectele psihologice provocate, disconfortul suportat, perioada desfășurării urmăririi penale în privința reclamantei (un an și 21 de zile), gravitatea infracțiunii incriminate (gravă), personalitatea reclamantei (a fost decernată cu diplome și menționată cu insigne pentru merite și f.d.99, 105-108) caracteristica și gravitatea încălcării (lipsa elementelor infracțiunii în fapta inculpatului), natura drepturilor lezate. Completul de judecată consideră că instanța de fond corect a stabilit obligația statului de a recupera prejudiciul moral cauzat, însă suma de 10 000 000 lei cerută de apelanta Coroleac Diana este exagerată, sumă reală de 60 000 lei acoperă prejudiciul cauzat și înlătura caracterul de „satisfacție echitabilă” al despăgubirilor.

Argumentele apelantei privitor la faptul că, prin mediatizarea cazului pe rețelele locale de știri și pagina web a Centrului Național Anticorupție (f.d. 94-98), Completul de judecată constată că instanța de fond corect a stabilit caracterul general al acestor informații fără detalii din care ar putea rezulta identitatea reclamantei și nu este în stare să-i cauzeze prejudiciul moral.

Având în vedere principiile compensării echitabile şi rezonabile a prejudiciului moral, Completul de judecată consideră concluzia instanței de fond întemeiată prin care s-a dispus de a încasa de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, cu titlul de prejudiciu moral suma de 60 000 lei, sumă care, în opinia instanţei, poate fi considerată ca o compensare ce ar aduce la o satisfacție echitabilă persoanei, la caz, Coroleac Dianei.

Referitor la compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

Potrivit art. 82 alin. (1) Cod de procedură civilă, *Cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei.*

În acord cu art. 84 Cod de procedură civilă, *taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, pentru intentarea unui proces judiciar civil sau de contencios administrativ atât în primă instanţă, cât şi în căile de atac, în temeiul legii.*

Potrivit art. 2 alin. (1) din Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023, *taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, de la persoanele fizice și juridice pentru intentarea unui proces judiciar civil, de contencios administrativ, precum și pentru fiecare*

contestaţie împotriva deciziei agentului constatator asupra cauzei contravenţionale atât în primă instanţă, cât şi în căile de atac.

Conform art. 94 Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*

Compleul de judecată, consideră că instanța de judecată absolut întemeiat a încasat din bugetul de stat, gestionat de Ministerul Finanțelor, prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Coroleac Diana cheltuielile judiciare suportate în prezenta cauză, compuse din taxa de timbru în sumă de 200 lei.

În aceste condiții, reținând că reclamanta a suportat efectiv taxa de timbru în cuantum de 200 lei, fapt confirmat prin bonul de plată din 31.03.2025 (f.f.136), iar procesul este câștigat de aceasta, respectiv sunt întrunite cerințele legale pentru dispunerea compensării integrale a acestei sume, care urmează a fi încasată de la partea care a pierdut procesul în beneficiul părții care a avut cîștig de cauză.

Urmare, constatând circumstanțele cauzei relatate mai sus, ținând cont de prevederile legale, care stipulează că, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată, Completul de judecată concluzionează asupra temeiniciei încasării de către instanța de judecată din bugetul de stat, gestionat de Ministerul Finanțelor, prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Coroleac Diana cheltuielile de judecată în sumă de 200 lei, cu titlu de taxă de timbru.

Ce ține de soluția instanței de fond, privind încasarea din bugetul de stat, gestionat de Ministerul Finanțelor, prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Coroleac Diana cheltuieli de asistență juridică suportate în cauza penală în mărime de 5 500 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5 000 lei, Completul de judecată reține următoarele.

În conformitate cu art.96 alin.(1) și (1^1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. (1^1) Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți- persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul)

Potrivit materialelor cauzei, într-adevăr au fost suportate cheltuieli de asistență juridică, dar pentru stabilirea cuantumului sumei necesare de a fi rambursate, trebuie ca acestea să fie reale, necesare și rezonabile, cât și să fie raportate sumele solicitate la complexitatea cauzei și aportul considerabil al avocatului.

Potrivit practicii constante a CEDO, un reclamant nu poate obţine rambursarea cheltuielilor sale de judecata decât în măsura în care li s-a stabilit realitatea, necesitatea și caracterul rezonabil.

Mai mult ca atât, potrivit practicii Curții Europene, este de menționat că la aprecierea cheltuielilor pentru asistență juridică urmează a fi constatat faptul dacă acestea au fost necesare,

realmente angajate și rezonabile în cuantum. Astfel, pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistența juridică trebuie să fie necesare, realmente și rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; liste detaliate a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul). Pentru determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată pentru a face o apreciere corectă, va mai ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudine speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici, etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; natura și durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea avocatului; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză.

Sunt relevante speței și prevederile art.7 lit.d) din Legea nr.1545/1998, potrivit căror în cazurile menționate la art. 3 alin. (1), persoanei fizice sau juridice i se compensează sau i se restituie: amenzile percepute ca urmare a executării sentinței judiciare și cheltuielile de judecată suportate de persoana fizică în legătură cu acțiunile ilicite.

Potrivit materialelor dosarului se atestă că, pe durata examinării cauzei penale Coroleac Diana a fost asistată de avocata Stănilă Elena, iar pentru serviciile de asistență juridică acordate de ultima a achitat suma de 5 500 lei, fapt confirmat prin bonul de plată seria EZ nr.251678 din 20.06.2023 și bonul de plată seria EZ nr.251679 din 20.06.2023, anexat la materialele cauzei (f.d.140, 141).

În sensul dat, completul de judecată consideră întemeiată soluția instanței de fond, privind încasarea din bugetul de stat al Republicii Moldova prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Coroleac Diana suma de 5 500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în cadrul examinării cauzei penale.

Ce ține de cheltuielile de asistență juridică suportate în cadrul examinării prezentei cauze civile, Completul de judecată reține că, reclamanta Coroleac Diana a solicitat încasarea cheltuielilor de asistență juridică acordată de avocata Stănilă Elena, fapt confirmat prin mandatul avocațial confirmat prin bonul de plată seria EZ nr.251696 din 03.06.2026, anexat la materialele cauzei, în mărime de 10 000 lei. (f.d.142).

Conform art. 63 alin. (1) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19.07.2002, munca avocatului este remunerată din contul onorariilor primite de la persoanele fizice și juridice. Alin. (4) al normei citate prevede că cheltuielile suportate de client în legătură cu acordarea de către avocat a asistenței juridice la apărarea drepturilor și intereselor lui legitime în cauzele penale, civile și administrative urmează a fi compensate integral și proporțional cerințelor admise (respinse) de partea adversă.

Potrivit normelor de drept procesual civil național, cât și unei jurisprudențe constante degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, o despăgubire a cheltuielilor de judecată pentru asistență juridică poate fi acordată doar în cazul când acestea sunt necesare, reale și rezonabile.

Astfel, potrivit materialelor dosarului, avocata Stănilă Elena, în interesele reclamantei, a întocmit și a depus în instanța de judecată cererea de chemare în judecată, iar în cadrul examinării cauzei au avut loc 4 ședințe de judecată, inclusiv cea de pronunțare.

Prin urmare, având în vedere munca efectiv depusă de către avocata Stănilă Elena – participarea la 4 ședințe de judecată (inclusiv cea de pronunțare), complexitatea cauzei și lucrul efectuat de avocat – instanța corect a conchis de admitere parțială solicitării privind repararea cheltuielilor de asistență juridică în prezenta cauză, fiind încasate în folosul reclamantei, din contul pârâtului, suma de 5 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistența juridică suportată în cadrul prezentei cauze.

În acest context, se reține că costul asistenței juridice solicitate de reclamantă în sumă de 10 000 lei nu este rezonabil, luând în calcul complexitatea chestiunilor de fapt și de drept puse în discuție, numărul ședințelor de judecate, cât și aportul avocatului.

Cuantumul cheltuielilor de asistență juridică la caz, anume în mărime de 5 000 lei, instanța de apel le apreciază ca fiind reale, necesare și rezonabile ca mărime, reieșind din complexitatea cauzei, volumul de muncă a avocatului la pregătirea acțiunii civile și la durata procesului civil, din care considerente argumentele apelantei referitoare la suma de 10 000 lei solicitată cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică nu sunt argumentate.

Astfel, chiar dacă la materialele cauzei este anexat bonul de plată seria EZ nr.251696 din 03.06.2026 privind acordarea asistenței juridice la suma de 10 000 lei (f.d.143), acest fapt nu justifică necesitatea instanței de admitere integrală a acestei solicitări, or cheltuielile pentru asistență juridică urmează a fi motivate.

În consecință, instanța de apel concluzionează că motivele invocate în cererile de apel sunt nefondate, iar hotărârea instanței de fond este legală și întemeiată, motiv pentru care urmează a fi menținută.

Prin urmare, Completul de judecată concluzionează că instanța de fond a stabilit corect circumstanțele relevante ale cauzei, a apreciat corespunzător probele administrate și a aplicat just normele de drept material incidente, iar motivele de apel nu infirmă legalitatea și temeinicia hotărârii atacate.

În așa împrejurări, Completul de judecată reiterează că, concluziile primei instanțe sunt întemeiate şi legale, în concordanță cu prevederile art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea urmează a fi menținută cu respingerea cererilor de apel, ca fiind neîntemeiate.

Asupra cererilor de apel, în baza materialelor și actelor dosarului cît și argumentelor prezentate în ședința de judecată, conducându-se de prevederile articolelor 385 lit. a) și 390 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Cahul,-

D E C I D E :

Se resping ca fiind nefondate cererile de apel depuse de Ministerul Justiției a RM, Coroleac Diana prin intermediul avocatului Stănilă Elena, reprezentantul Ministerului Finanțelor – Belous Victoria și reprezentantul Procuraturii Generale a Republicii Moldova – Inna Vîhodeț.

Se menține fără modificări, hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 23 iulie 2025, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Coroleac Diana împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Ministerul

Finanțelor al Republicii Moldova și Procuratura Generală a RM privind repararea prejudiciului în ordinea Legii nr. 1545/1998.

Decizia este definitivă din momentul emiterii, fiind susceptibilă de recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de 2 luni de la comunicare.

Preşedintele completului,	*Judecător*	*Judecător*
Andrei SCRIPCENCO	*Evgheni BANCOV*	*Inga GORLENCO*